

*Beskrivelse av noen sentrale elementer i engelskundervisningen
for barnetrinnet 1.-7.trinn*

What does your school need?

2011 - 2012

Skolenes arbeid med engelskfaget på barnetrinnet.

Les, velg, sett sammen og gjør avtaler med Pedagogisk senter

Forord

Hovedvekt legges skoleåret 2011- 2012 på den første og den andre engelskopplæringen for barnetrinnet. Målgruppen er lærere og fagarbeidere og deres praksisnære etterutdanning. Den tar sikte på å øke den enkeltes kompetanse i tråd med retningslinjer gitt i lovverk og forskrifter.

Det pedagogiske læringsmiljøet skal bidra med læringstrykk og tiltak som virker direkte i forhold til elevenes læring og utvikling. Metoder, oppgaver og situasjoner tilpasses elevenes ferdigheter. Kunnskap og innsikt i engelskopplæringens ulike faser er nødvendig for å kunne lede elevenes utvikling.

Vi tilbyr en kurspakke for småskoletrinnet og en for mellomtrinnet. Hver kurspakke inneholder to kurs, og vil foregå over to onsdager. Invitasjon med datoer og påmeldingsfrist blir sendt ut i løpet av august.

Arild Rekve
oppvekstdirektør

Nina Skjeseth
leder Pedagogisk senter

Innhold

Forord	2
Kompetansemål	4
Kurs skoleåret 2011-2012	7
Anbefalt litteratur	9
Gode nettadresser	9

Den første og andre opplæring i engelsk

Småtrinnet og mellomtrinnet

Kompetansemål

Etter 2. årstrinn

Språklæring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gi eksempler på situasjoner der det kan være nyttig å kunne noe engelsk
- finne ord og uttrykk som er felles for morsmålet og engelsk
- gi eksempler på engelske ord og uttrykk ut fra egne interesser

Kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forstå og bruke en del vanlige engelske ord og fraser knyttet til nære omgivelser
- bruke de mest grunnleggende engelske språklyder og språkrhythmer gjennom praktiske/estetiske uttryksmåter
- hilse, stille spørsmål og svare på enkle muntlige spørsmål
- forstå enkle instruksjoner gitt på engelsk
- gjenkjenne en del ord, uttrykk og enkle setninger i muntlige og skriftlige tekster
- bruke bokstaver og eksperimentere med å skrive engelske ord og uttrykk
- bruke tall i kommunikasjon
- bruke språket gjennom flere sanser og medier

Kultur, samfunn og litteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om sider ved barns dagligliv i noen engelskspråklige land
- ta del i engelsk barnekultur og litteratur gjennom bruk av ord, bilder, musikk og bevegelse

Etter 4. årstrinn

Språklæring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- identifisere områder der han/hun har nytte av engelsk
- finne likheter mellom ord og uttrykksmåter i engelsk og eget morsmål
- bruke ordbøker og andre hjelpemidler i egen språklæring

Kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke digitale verktøy for å finne informasjon og skape tekst forstå og bruke vanlige engelske ord og uttrykk knyttet til dagligliv, fritid og interesser, både muntlig og skriftlig
- bruke det grunnleggende lydsystemet
- bruke noen vanlige grammatiske strukturer, småord, enkle setningsmønstre og stavemåter
- bruke enkle muntlige fraser for å få hjelp til å forstå og bli forstått
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen disse er brukt i
- forstå hovedinnholdet i enkle muntlige framstillinger om kjente emner
- bruke noen høflighetsuttrykk og delta i enkle dagligdagse dialoger
- bruke noen faste uttrykk som er vanlige i kjente situasjoner, både muntlig og skriftlig
- uttrykke seg gjennom drama, rollespill og improvisasjon
- lese og forstå hovedinnholdet i tekster om kjente emner
- skrive korte beskjeder og enkle setninger som beskriver, forteller og spør angi priser, mengder og størrelser

Kultur, samfunn og litteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gi noen eksempler på engelskspråklige land
- sammenligne noen sider ved levesett, tradisjoner og skikker i Norge og engelskspråklige land
- delta i framføring av engelskspråklige rim, regler, sanger og fortellinger
- gi uttrykk for egne tanker og følelser i møte med engelskspråklig litteratur og barnekultur
- lage egne muntlige eller skriftlige tekster inspirert av engelskspråklig litteratur og barnekultur

Etter 7. årstrinn

Språklæring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- identifisere og bruke ulike situasjoner for å utvide egne engelskferdigheter
- gi eksempler på ulike måter å lære engelske ord og uttrykk på
- identifisere noen språklige likheter og forskjeller mellom engelsk og eget morsmål
- bruke grunnleggende begreper fra grammatikk og tekstbygging
- beskrive eget arbeid med å lære engelsk
- bruke digitale og andre hjelpemidler i egen språklæring

Kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- bruke grunnleggende regler og mønstre for uttale, intonasjon, rettskriving, grammatikk og ulike setningstyper
- uttrykke seg muntlig og skriftlig for å få hjelp til å forstå og bli forstått
- forstå ulike muntlige og skriftlige framstillinger om selvvalgte emner
- delta i samtaler knyttet til dagligdagse situasjoner
- bruke høflighetsuttrykk og situasjonsrelaterte uttrykk tilpasset ulike sammenhenger
- uttrykke egen mening om ulike emner
- bruke lytte-, tale-, lese- og skrivestrategier tilpasset formålet
- gi en kort muntlig og skriftlig presentasjon av et emne
- lese og forstå tekster av ulik lengde og i ulike sjangere
- skrive tekster som forteller, beskriver eller formidler beskjeder
- uttrykke seg om valuta, mål og vekt
- bruke digitale verktøy for å finne informasjon og som redskap for å lage tekster

Kultur, samfunn og litteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om noen personer, steder og begivenheter fra engelskspråklige land
- sammenligne levesett og omgangsformer i ulike kulturer i engelskspråklige land og i Norge, deriblant den samiske
- lese og fortelle om engelskspråklig barne- og ungdomslitteratur fra ulike medier og sjangere, inkludert prosa og dikt
- sammenligne personer og innhold i et utvalg av engelskspråklige barnebøker
- gi uttrykk for egne reaksjoner på film, bilder og musikk

Kurs skoleåret 2011-12

Vi tilbyr en kurspakke for småskoletrinnet og en for mellomtrinnet. Hver kurspakke inneholder to kurs, og vil foregå over to onsdager. Invitasjon med datoer og påmeldingsfrist blir sendt ut i løpet av august.

Kurspakkene vil ha følgende innhold:

Grammatikk og uttaleregler

Når og hvordan skal vi introdusere de ulike reglene?

Kunnskapsløftet understreker fokuset på likheter mellom morsmålet og engelsk. Hvordan kan vi ta tak i dette fra 1.trinn og videreføre oppover på trinnene? Her blir det fokus på når de ulike grammatiske momentene bør introduseres, samt en oppfrisking av stave- og uttaleregler på engelsk.

Hva bør elevene kunne etter de ulike trinnene?

Presentasjon av "kunnskapstrapp" for de ulike trinnene

Med utgangspunkt i *Kunnskapsløftet*, lærebøker og nasjonale prøver har Pedagogisk senter laget en "trapp" / sjekklister der læreren guides gjennom hva elevene bør ha vært gjennom på hvert trinn. Dette gjelder fra 1. til 7. trinn.

Resultater fra nasjonale prøver

Hvordan bruker vi resultatene fra de nasjonale prøvene og andre kartlegginger?

Elevene kartlegges som aldri før, men hvordan blir resultatene brukt? Tips og ideer til hvordan lærerne kan tilrettelegge undervisningen for elever på de ulike nivåene.

Kulturkunnskap

Hvordan kan vi bidra til økt kompetanse om de engelskspråklige landene?

Teksten i bruk – litteratur for barn og ungdom

Hvordan bearbeide, øve nytt ordforråd og gi rom for refleksjon når engelske tekster leses?

Kompetansemål i engelsk for barnetrinnet understreker at elevene, i møte med engelskspråklig litteratur, skal kunne gi uttrykk for egne tanker og følelser. Elevene skal kunne lese og fortelle om engelskspråklig barne- og ungdomslitteratur og lage egne muntlige og skriftlige tekster inspirert av engelskspråklig litteratur og barnekultur. I møte med et utvalg av tekster og bøker skal elevene også sammenligne personer og innhold.

Pedagogisk senter vil presentere et utvalg av engelskspråklig litteratur tilpasset elevenes alder og modning.

Metodikk og praktiske tips til undervisningen

Fokus på "den gode timen"

Tips til oppgaver og opplegg til bruk i engelskundervisningen

Foreldrenes rolle

Hvordan kan foreldre og foresatte støtte elevenes faglige utvikling i engelsk?

I klasse- eller trinnforeldremøter presenterer lærerne engelskopplæringen og noen arbeidsmåter foreldrene kan anvende som støtte i elevens læringsarbeid. Aktuelle aktiviteter hjemme kan være sanger og enkel samtale, lek og spill der engelske ord og uttrykk trenes, gode nettsteder der foreldre og barn kan trene sammen og/eller høytlesing av engelske tekster i form av eventyr, rim og regler.

Hjemmene får tips om skriveøvelser på engelsk, f. eks. mail, chat, handlelister, postkortskrivning, dagbok/blogg og korttekster som omhandler relevant tema. Tilpassede hefter og bøker på engelsk for barnetrinnet finnes i rikt utvalg. Noen av disse presenteres for foreldrene og er tilgjengelige i skolebiblioteket til utlån.

Bedre læringsmiljø- økt læring

Hvordan lede læringsprosesser i forhold til leseopplæringen?

Det overordnede målet er at alle elever skal oppleve et godt og inkluderende læringsmiljø som fremmer deres helse, trivsel og læring. (Opplæringsloven kap. 9A)

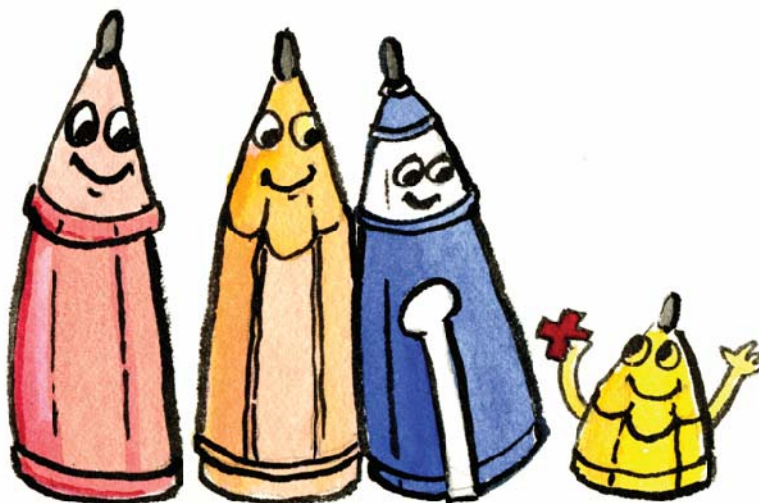
- Klasseledelse som innebærer oppstart og avslutning av timer og gode overganger mellom læringsaktivitetene
- Organisering og strukturer som fremmer læring og sørger for at elevene utnytter sine muligheter i læringsøkta:
  - Klare læringsmål
  - Klart definerte læringsaktiviteter for elevene gjennom hele læringsøkta
Spørsmål, samtaler og oppgaver som skaper engasjement og interesse for læring
  - Etablerte rutiner og strategier
  - Stopp underveis for å snakke om pågående læring og underveisvurdering av grupper i grupper (Metalæring)
  - Gode overganger
  - Tilrettelegging for engasjement og nok tid

Vurdering

Hvordan videreutvikle en vurderingskultur og en vurderingspraksis på skolen som har læring som mål?

- Vurdering for læring
- Kartleggingspraksis
- Ekstern vurdering

Se egen folder *Hva trenger din skole? Vurdering.*

Anbefalt litteratur

Between the Lines (2009). Aschehoug
Leseforståelse i engelsk for ungdomstrinnet

Lillesvangstu, Tønnessen, Dahl-Larssøn (2007) ”Inn i teksten- ut i livet”
Fagbokforlaget

Maagerø og Seip Tønnessen (2006) ”Å lese i alle fag”
Universitetsforlaget

Nasjonalt senter for leseopplæring /Uis (2007) ” Bok i bruk, Fagbok i bruk”

Nasjonalt senter for leseopplæring /Uis (2006) ”Bok i bruk” – 1.-4. trinn,

Nasjonalt senter for leseopplæring /Uis (2008) ”Lesing på skjerm”

Gode nettadresser

Usborne Books:

Deichmanske bibliotek, det flerspråklige bibliotek:

Kristiansand folkebibliotek:

Lesesenteret, Universitetet i Stavanger:

Norsk barnebokinstitutt, NBI:

Pedagogisk senter i Kristiansand:

Skolenettet:

Skolenettet:

<http://www.usborne.com/>

<http://www.dfb.deichman.no/>

<http://www.kristiansand.folkebibl.no/barn/>

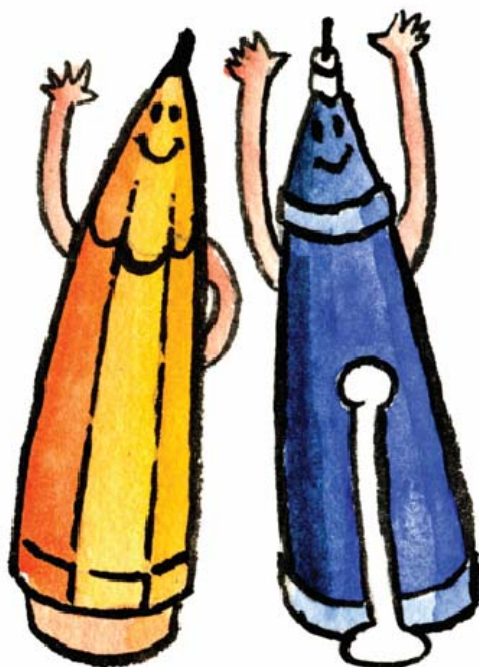
<http://lesesenteret.uis.no/>

<http://www.barnebokinstituttet.no/>

<http://www.pedsenter.no/>

<http://www.skolenettet.no/>

www.skolenettet.no/vurdering

Flere nettadresser

<http://www.udir.no/grep/Grunnleggende-ferdigheter/?visning=5>

<http://www.udir.no/grep/Lareplan/?laereplanid=122422&visning=2>

<http://www.skolepraksis.no/>

<http://mes-english.com/>

<http://www.mingoville.com/>

<http://www.visuwords.com/>

<http://www.wordle.net>

<http://www.starfall.com/>

<http://www.britishcouncil.org/kids.htm>

<http://www.pennytolson.co.uk/>

Notater

PEDAGOGISK SENTER
Oppvekstdirektøren 2011
© Pedagogisk senter

Epost: Pedagogisk.senter@Kristiansand.kommune.no